

Jubileusz osiemdziesięciolecia urodzin Profesora Adama Małkiewicza

modus

prace z historii sztuki
xvii, 2017

4 marca 2016 odbyła się w naszym Instytucie niezwykła uroczystość – jubileusz osiemdziesięciolecia urodzin Pana Profesora Adama Małkiewicza. O godzinie 16:30 w Sali im. Karola i Karoliny Lanckorońskich zebrali się Pracownicy Instytutu, Studenci, Doktoranci, Uczniowie i Współpracownicy Profesora, a także liczni przedstawiciele władz Uniwersytetu i organizacji kulturalnych związanych z krakowską historią sztuki. W uroczystości wzięli udział m.in. Jego Magnificencja rektor UJ prof. Wojciech Nowak wraz z prorektorem UJ ds. badań naukowych i funduszy strukturalnych prof. Stanisławem Kistrynem, Dziekan Wydziału Historycznego prof. Jan Święch i prodziekan prof. Stanisław Sroka, a także Dyrektor zaprzyjaźnionego Instytutu Historii Sztuki i Kultury UPJPII prof. Kazimierz Kuczman oraz Prezes Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Historyków Sztuki Joanna Daranowska-Łukaszewska. Całość uroczystości uświetnił występ Chóru Akademickiego UJ *Camerata Jagellonica*.

Nieprzypadkowo część jubileuszową wieczoru poprzedziła promocja książki *Collegium Iuridicum* autorstwa Stanisława A. Sroki, Marcina Szymy, Andrzeja Betleja, Agaty Dworzak i Wojciecha Bałusa, wydanej w ramach serii monografii zabytkowych budynków Uniwersytetu. Profesor Adam Małkiewicz jest z gmachem naszego Instytutu szczególnie związany, bowiem w 1986 r. został powołany na seniora budynku, dzięki czemu był odpowiedzialny za renowację i żmudny proces odnowy jednego z najstarszych kompleksów Uniwersytetu. Dzięki Jego zaangażowaniu, poświęceniu i wiedzy remont Collegium Iuridicum pozwolił na przeniesienie w 1992 r. Instytutu Historii Sztuki z Collegium Maius.

Główną część obchodów urodzin Profesora poprowadziła Dyrektor Instytutu dr hab. Teresa Rodzińska-Chorąży, na wstępie przybliżając postać i sylwetkę naukową Profesora oraz jego działalność organizacyjną (kilkukrotne pełnienie funkcji Dyrektora naszego Instytutu czy Wicedyrektora Muzeum Narodowego w Krakowie). Następnie głos zabrał Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu prof. Wojciech Bałus, który podkreślił szczególnie związek Jubilata z samym Instytutem Historii Sztuki, jak i z jego obecną siedzibą, a także zaangażowanie Profesora w proces dydaktyczny na Uniwersytecie i powszechnie znane przywiązanie do uczniów, otwartość i poczucie humoru.

OPRACOWAŁA
AGATA DWORZAK

Po części wstępnej Dyrektor Rodzińska-Chorąży poprosiła o zabranie głosu rektora UJ prof. Wojciecha Nowaka, który dziękując Profesorowi Małkiewiczowi za jego pracę dla Uniwersytetu, wręczył Mu w dowód uznania srebrny medal „Plus ratio quam vis”. Rektorowi towarzyszył prorektor prof. Stanisław Kistryn, a łaciński dyplom odznaczenia przeczytał Dziekan Wydziału prof. Jan Święch. „Dziś honorujemy człowieka, który dla UJ pracował bardzo długo i z wielkimi sukcesami. Są ludzie, którzy całym swoim życiem udowadniają, że nasza maksyma *plus ratio quam vis* jest słuszna. Za to dzisiaj dziękujemy właśnie prof. Adamowi Małkiewiczowi” – powiedział rektor.

Nie było to jedyne odznaczenie, jakie tego wieczoru otrzymał Profesor. Dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie dr hab. Andrzej Betlej wręczył Profesorowi Małkiewiczowi honorowy medal „Z wyrazami wdzięczności”, przyznany przez kapitułę Muzeum, w dowód właśnie wdzięczności i uznania pracy Profesora dla tej placówki. Z kolei Prezes Stowarzyszenia Historyków Sztuki Joanna Daranowska-Łukaszewska składając życzenia Jubilatowi przekazała mu odbitki zdjęć ze studenckiej młodości. Do życzeń przyłączył się także Dyrektor Instytutu Historii Sztuki i Kultury UPJPII prof. Kazimierz Kuczman, a za dwudziestosześcioletnią współpracę podziękował Jubilatowi dr hab. Bogusław Krasnowolski, wiceprzewodniczący SKOZK.

Kulminacyjnym momentem uroczystości była niespodzianka przygotowana przez pracowników Instytutu: „żywy obraz” czyli „Apoteoza prof. Małkiewicza” naśladujący *Apoteozę Ludwika XIV* autorstwa Charlesa Le Bruna, z udziałem samego Profesora i przebranych w kostiumy antyczne pracowników oraz zaproszonych gości. W przedstawieniu pt. *Currus Aureus*, którego narracja toczyła się w języku łacińskim, wzięli udział: *Auriga Doctus* – Professor Adamus Małkiewicz, *Minerva aurigam laureans* – Professorix Theresia Rodzińska-Chorąży, *Architectura* – Magistra Agathia Dworzak, *Pictura* – Doctorix Ursula Bęczkowska, *Sculptura* – Doctorix Catharina Brzezina-Scheuerer, *Aesculapius* – Magniphicus Rector Adalbertus Nowak, *Iovis* – Decanus Spectabilis Joannes Święch, *Cronus* – Professor Stanislaus Sroka, *Vir cum tridente* – Professor Andreas Betlej, *Flora* – Doctorix Magdalena Kunińska, *Pluto* – Doctor Sławomir Skrzyniarz, *Leo Narrator* – Doctor Michael Kurzej, *Leo Orator* – Professor Petrus Krasny, *Famae* – Doctorix Aneta Bukowska, Doctorix Agnes Gryska.

Narratorem przedstawienia była personifikacja Architektury, a na ścianie wyświetlały się polskie napisy do łacińskiej laudacji, wygłoszonej przez Lwa Oratora w asystencji Lwa Narratora. Podczas laudacji przytoczonej poniżej, Minerwa – Dyrektor Teresa Rodzińska-Chorąży – wręczyła Profesorowi dyplom oraz kwiaty, a Flora specjalnie przygotowany na tę okazję emblemat oraz butelkę ulubionej brandy Profesora, *Vecchia Romagna*. Po utworzeniu całej kompozycji (il. 1-2), do uczestnictwa w „żywym obrazie” zostali zaproszeni wszyscy zgromadzeni na sali, otrzymując jako atrybuty palmy męczeńskie lub skrzydełka puttów (il. 3). „Obraz” był tworzony przy akompaniamencie Chóru.

Na zakończenie uroczystości Dyrektor Instytutu ogłosiła, że na wniosek Instytutu Pan Profesor Adam Małkiewicz został odznaczony przez Prezydenta Miasta Krakowa odznaką *Honoris Gratia* za wybitne zasługi dla Krakowa i jego mieszkańców, a medal zostanie wręczony podczas uroczystości Święta Uniwersytetu Jagiellońskiego – 12 maja. Następnie zaprosiła wszystkich na poczęstunek, a Jubilat wygłosił toast z podziękowaniami, okraszony licznymi barwnymi wspomnieniami.

1

2

3

Laudacja ku czci Profesora Małkiewicza wygłoszona przez Lwa Oratora
(Piotra Krasnego):

Leo Narrator:

Currus aureus scientiarum gloriae a Pictura, Sculptura et Architectura vectus; id est laus Professoris Adami Małkiewicz, octagesimo eius anniversario celebrata.

Leo Orator:

Pontifice Maximo Francisco Annum Misericordiae celebrante, Praeside Comissionis Europaeae Ioane Claudio Juncker Unionem Europaeam ad unitatem cogente, Praesidente Periurio Andrea Duda Serenissimam Republicam Polonorum (infasti voluntate electorum) gubernante, Rectore Magnifico Adalberto Nowak Almam Universitatem Iagiellonicam ducente, Directrice Theresia Rodzińska-Chorąży Institutum Historiae Artium diligenter curante, Directore Andrea Betlej Musaeum Nationalem Cracoviensem vix tandem ordinante, Praeside Ioanna Daranowska-Lukaszewska Societatem Historicum Artium vivum sustentante, et modella Anja Rubik in locis vestimentis exhibendis regnante, Anno Domini bis millesimo decimo sexto, feria sexta ante dominica Laetare, id est die quarto mensis Martii, domi Instituti Historiae Artium Universitatis Iagiellonice, congregati sunt amici, collaboratores, discipuli, collegae, et fanatici mentales Domini Professoris Adami Małkiewicz ut celebrent octogesimum anniversarium navitatis Eius, atque magnas operas Eius honorent et laudent.

Idcirco statutum erat diploma gratulatorium esse paratum, charta pulcherrima elegantissime inscriptum, et tuba turpisima sed usu Univestitatis concordii impositum. Hoc diploma cum lagoenam potionis, quam Vetus Romania vocantur, pittacio nigro distinctam, et ab omnis Italiam saepe visitantibus amatam, in Professoris venrabiles manus ponimus.

Lew Narrator:

Rydwan złocisty chwały nauk przez malarstwo, rzeźbę i architekturę popychany, czyli pochwała Profesora Adama Małkiewicza w osiemdziesięciolecie Jego urodzin rozgłoszona

Lew Orator:

Kiedy papież Franciszek celebrował Rok Miłosierdzia, Prezydent Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker utrzymywał Unię Europejską w jedności, Prezydent Andrzej Duda z woli ludu przewodził Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, Jego Magnificencja Rektor Wojciech Nowak kierował życiodajnym Uniwersytetem Jagiellońskim, Dyrektor Teresa Rodzińska-Chorąży opiekowała się troskliwie Instytutem Historii Sztuki, Dyrektor Andrzej Betlej robił porządek w Muzeum Narodowym w Krakowie, Prezes Joanna Daranowska-Lukaszewska utrzymywała przy życiu Stowarzyszenie Historyków Sztuki, a modelka Anja Rubik królowała na wybiegach modowych, w Roku Pańskim 2016, w piątek przed niedzielą śródpostną, to jest czwartego dnia miesiąca marca, w siedzibie Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego zebrali się przyjaciele, współpracownicy, uczniowie, koledzy i psychofani Pana Profesora Adama Małkiewicza, aby świętować osiemdziesiątą rocznicę Jego urodzin i Jego wielkie dzieła uczcić i wysławiać.

Postanowiono zatem, że dyplom gratulacyjny zostanie przygotowany, na papierze pięknym elegancko wypisany i w tubę obrzydliwą, ale dostosowaną do zwyczajów Uniwersytetu włożony. Ten dyplom wraz z butelką brandy, która jest zwana *Vecchia Romagna*, czarną etykietą oznaczona i przez wszystkich odwiedzających często Włochy bardzo lubiana, w czcigodne ręce Profesora składamy.

In diplomate praefato expressum est modo sublimo, cum debita reverentia, observantia et sollemnitate, necnon cum summa clementia, sinceritate et benevolentia:

“Perito artium historiae,
Famoso Professori Egregio et Illustri,
Directori Prudenti necnon Efficaci,
Restauratori Domus Instituti,
atque aliarum multarum aedium
veterum Cracoviae,
Viro Nobili, Amicitia multos Faventi,
DOMINO ADAMO MAŁKIEWICZ
Debitas Gratias agimus
Reverentiam Propriam et Pietatem
ostendimus,
Multos Annos precamur.”

Leo Narrator:

Et nunc componemus imaginem viventem, inventum ante annis supra trecenti singulariter pro eiusdem occasione a Caroli Bruni, magni pictoris e gente Francorum, (cum Carla Bruni non confundendi), videlicet afflatu prophetico ducti. Imago haec erit ope lucis in saecula saeculorum imprimata.

Gratias agimus choro, qui eum eventum cantu suo exornavit et relatori *Almae Matris*, qui nostrum spectamentum describit. Finis coronat opus.

Na dyplomie tym napisano w stylu wzniosłym, z należnym poszanowaniem i czcią oraz w sposób uroczysty, a także z najwyższą życzliwością, szczerością i serdecznością:

„Znawcy historii sztuki,
sławnemu Profesorowi znamienitemu
i wybitnemu,
Dyrektorowi roztropnemu, a zarazem
skutecznemu,
Restauratorowi siedziby Instytutu oraz
wielu innych starodawnych budowli Krakowa, Mężowi szlachetnemu, obdarzającemu przyjaźnią wielu,
PANU ADAMOWI MAŁKIEWICZOWI
należne dzięki składamy,
stosowną cześć i poszanowanie okazujemy
i życzymy wielu lat w pomyślności”.

Lew Narrator:

A teraz skomponujemy żywy obraz, zaprojektowany przed ponad trzystu laty specjalnie na tę okazję przez Charlesa Le Bruna z rodu Franków (nie mylić z Carlą Bruni), wiedzionego zaiste profetycznym natchnieniem. Obraz ten zostanie za pomocą sztuki fotograficznej utrwalony na wieki wieków.

Dziękujemy chórowi, który swoim śpiewem uświetnił nasze przedstawienie, i redaktorom *Almae Matris*, którzy je opiszą. Koniec wieńczy dzieło. ●